

ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖ

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos
Kauno valdybai
Spaustuvininkų g. 7
44307 Kaunas

2015-11-09 Nr. (B.19) 426-3347

P. Šarokojis
2015/11/11

DĖL IŠVADOS APIE KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMĄ

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ ir atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 patvirtintas Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijas, 2015 m. III ketvirtį atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas. Analizuotas 2015-01-01–2015-09-01 laikotarpis.

Korupcijos pasireiškimo tikimybę nustatė Alytaus rajono savivaldybės administracijos Teisės skyriaus vyr. specialistas Paulius Šarokojis, kuriam pagal pareigybės aprašymą (Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015-05-09 įsakymas Nr. D1-424) yra paskirta užtikrinti savivaldybėje korupcijos prevenciją ir atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybę.

Korupcijos pasireiškimo tikimybė buvo analizuojama Alytaus rajono savivaldybės administracijos Architekto ir Ūkio skyriuose vykdant veiklą, susijusią su statybą leidžiančių dokumentų išdavimu, statinių naudojimo priežiūros procedūrų organizavimo ir vykdymo kontrole įstatymų nustatyta tvarka.

Analizė atlikta dokumentiniu būdu, formaliu, palyginimo, žodiniams valstybės tarnautojų paaiškinimais, analizuojant įstaigos skyrių nuostatus, pareigybių aprašymus, veiklos sritis reglamentuojančius įstatymus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus, atitinkančių sričių Lietuvos Respublikos ministrų įsakymus ir kitus teisės aktus, kuriais savo darbe vadovaujasi Architekto skyriaus, bei Ūkio skyriaus darbuotojų atsakingų už aukščiau numatytų funkcijų įgyvendinimą, atlikdami savo užduotis.

Statybą leidžiančių dokumentų išdavimą vykdo Alytaus rajono savivaldybės administracijos Architekto skyrius. Skyriaus darbuotojų funkcijos, sprendimų priėmimo tvarka, kontrolė ir atsakomybė yra reglamentuota Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, statybos techniniame reglamente STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“, pareigybių aprašymuose, patvirtintuose administracijos direktoriaus įsakymais, kituose teisės aktuose.

Alytaus rajono savivaldybės administracijos Architekto skyriaus vykdoma veikla, susijusi su statybą leidžiančių dokumentų išdavimu, atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytus kriterijus, t. y. daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo ir veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.

Statybos įstatymo 23 straipsnio 2 dalis reglamentuoja, kad leidimą statyti naują statinį, leidimą rekonstruoti statinį ir leidimą atnaujinti (modernizuoti) pastatą išduoda savivaldybės

administracijos direktorius ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas (toliau – valstybės tarnautojas). Išduodant leidimą statyti laikiną statinį, jame nurodomas šio statinio naudojimo terminas.

Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2012-05-25 įsakymu Nr. D1-359 patvirtintame Architekto skyriaus vedėjo pareigybės aprašymo 8.1 punkte numatyta: „Teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja reikalingos dokumentacijos ir išvadų rengimą, išduodant planavimo sąlygų sąvadus, organizuojant statinių projektų derinimą ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimą.

Šiuo įsakymo punktu Architekto skyriaus vedėjas įgaliojamas ir jam pavedama funkcija išduoti statybą leidžiantį dokumentą.

Kitame Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2012-02-29 įsakymu Nr. D1-130 patvirtintame Architekto skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašyme išskiriami keli punktai, pavedantys vykdyti funkcijas statybos leidimų išdavimo srityje. Šios pareigybės aprašymo 13 punkte numatyta daugiau techninio pobūdžio funkcijų, reikalingų išduodant statybą leidžiantį dokumentą t. y.:

1. Tikrina, ar pateikti visi teisės aktuose numatyti dokumentai statybą leidžiančiam dokumentui gauti (pareigybės aprašymo 13.1 punktas).

2. Statytojo prašymą statybos leidimui gauti ir visus privalomus dokumentus paskelbia LR statybos leidimų ir valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ (pareigybės aprašymo 13.2 punktas).

3. Nustato institucijas ir subjektus, kurie privalo pateiktą projektą patikrinti pagal kompetenciją ir juos informuoja (pareigybės aprašymo 13.3 punktas).

4. Išduoda statybą leidžiančius dokumentus, naudodamasis informacine sistema „Infostatyba“ (pareigybės aprašymo 13.4 punktas).

5. Teikia duomenis valstybės institucijoms ir įstaigoms teisės aktų nustatytoms funkcijoms vykdyti, teikia duomenis registrams, fiziniams ir juridiniams asmenims (pareigybės aprašymo 13.5 punktas).

6. Tvarko projektų, kuriems išduoti statybą leidžiantys dokumentai, archyvinius dokumentus ir perduoda juos savivaldybės archyvui (pareigybės aprašymo 13.6 punktas).

7. Įstatymų nustatyta tvarka teikia ataskaitas (pareigybės aprašymo 13.7 punktas).

8. Konsultuoja rajono gyventojus ir projektuotojus projektavimo ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimo klausimais (pareigybės aprašymo 13.8 punktas).

Iš šių pareigybių aprašymų matyti, kad Alytaus rajone statybą leidžiantį dokumentą išduoda ir visas kitas funkcijas, susijusias su šių dokumentų išdavimu, vykdo šie du valstybės tarnautojai. Statybos leidimo išdavimo tvarką nustato Statybos įstatymo 23 straipsnis, kuriame išdėstyti pagrindiniai principai, dokumentai ir procedūros, reikalingos gauti leidimą statybai. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 2010 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. D1-826 patvirtino techninį reglamentą STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“ (toliau – Reglamentas), kuriame išsamiau išdėstė procedūras, kurios vykdomos išduodant statybą leidžiantį dokumentą, kadangi statybų sritis yra gana sudėtinga ir būtina užtikrinti, kad statybos būtų vykdomos teisėtai, laikantis teisės aktų reikalavimų. Pažymėtina, kad šis Reglamentas nuo priėmimo keitėsi daugiau kaip 20 kartų, tai parodo, kad Aplinkos ministerija siekia kuo išsamiau reglamentuoti statybos leidimų išdavimą ir sukurti tokią leidimų išdavimo sistemą, kuri būtų paprastesnė ir kuo patogesnė kiekvienam, siekiančiam gauti leidimą.

Reglamento 6 punkte numatyta, kad asmenys, norintys gauti leidimą statyti naują ar rekonstruoti statinį (išskyrus leidimą statyti naują statinį pajūrio juostoje ir leidimą statyti naują ar rekonstruoti statinį Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse ir tarptautiniuose vandenyse, esančiuose jos kontinentiniame šelfe, į kurį Lietuva turi išimtinę teisę), rekonstruoti nesudėtingą statinį į neypatingą ar ypatingą statinį, pagal atitinkamą patvirtintą pastatų atnaujinimo (modernizavimo) programą atnaujinti (modernizuoti) pastatą, savivaldybės administracijai pateikia prašymą (Reglamento 1 priedas), Statybos įstatymo 23 straipsnio 7, 8 ar 9 dalyse nurodytus dokumentus (išskyrus tuos, kurie yra statinio projekto sudėtyje) ir Reglamento 10 priede nurodytus rašytinius pritarimus (raštai ir / ar žymos projekte) projekto sprendiniams. Statybos, rekonstravimo ar pastato atnaujinimo (modernizavimo) projekto (toliau – projektas) popierinį variantą turi sudaryti

šios dalys (kai jos privalomos): bendroji, architektūrinė, pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo, sklypo sutvarkymo, gaisrinės saugos. Į kompiuterinę laikmeną (pvz., kompaktinį diską) turi būti įrašytos visos projekto dalys. Reglamento 7 punkte nurodoma, kad prašymą ir kitus dokumentus pateikiant nuotoliniu būdu, pasinaudojant Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacine sistema „Infostatyba“ (toliau – IS „Infostatyba“), www.planuojustatyti.lt užpildomi atitinkami laukai, nurodytose vietose pridedami privalomi pateikti dokumentai, juos formuojant pagal Reglamento 6 punkte nurodytus reikalavimus. Kompiuterinėje laikmenoje įrašytas projektas turi būti pasirašytas (patvirtintas) projektą privalančių pasirašyti asmenų (projekto vadovo, projekto dalių vadovų) elektroniniais parašais. Šiuose punktuose nurodomi du skirtingai būdai (popierine ir elektronine forma), kaip galima pateikti dokumentus savivaldybės administracijai. Pažymėtina, kad dokumentus pateikęs savivaldybės administracijai tiesiogiai, valstybės tarnautojas prašymą ir visus privalomus pateikti dokumentus paskelbia IS „Infostatyba“. Pateikęs dokumentus, valstybės tarnautojas per 3 darbo dienas patikrina, ar projektas pasirašytas (patvirtintas) elektroniniais projekto vadovo ir projekto dalių vadovų parašais, ar pateikti visi privalomi pateikti dokumentai, ar dokumentai suformuoti pagal Reglamento 6 punkto reikalavimus. Jeigu nustatomi šie dokumentų trūkumai, tai prašymo pateikėjas informuojamas per IS „Infostatyba“. Taip pat įvertinama, ar prašyme nurodytas statytojas (užsakovas) turi teisę būti statytoju pagal Statybos įstatymo 3 straipsnio 1 ir 2 dalių reikalavimus (išskyrus Reglamento 7 priede nurodytas išimtis), jeigu prašymo pateikėjas negali būti statytoju per 3 darbo dienas informuojamas per IS „Infostatyba“, kad jo prašymas dėl šios priežasties nepriimamas. Patikrinama, ar nėra Statybos įstatymo 23 straipsnio 23 dalyje 1 punkte nurodytų aplinkybių. Jei įvykdyti aukščiau minėti reikalavimai, valstybės tarnautojas IS „Infostatyba“ užregistruoja prašymą ir ne vėliau kaip per 2 darbo dienas joje paskelbia subjektus, jų įgaliotus padalinius ar įstaigas (toliau – subjektai), kurie privalo pagal Reglamento 9 priede nurodytą kompetenciją patikrinti projekto atitikimą Statybos įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatytiems reikalavimams. Kaip matyti, į tolesnę procedūrą įtraukiami ir kiti subjektai, kurie taip pat vertina projekto atitikimą įstatymams ir kitiems privalomiems reikalavimams. Visi šie subjektai ir jų kompetencijos įvardintos Reglamento 9 priede, ten išskiriama 15 subjektų (be savivaldybės administracijos), kurie, jeigu yra būtinybė pagal savo kompetenciją vertina projektus. Pažymėtina, kad tame pačiame Reglamento 9 priede yra įvardinta ir savivaldybės administracijos kompetenciją ir ką kiekvienu atveju valstybės tarnautojas privalo patikrinti. Valstybės tarnautojas tikrina:

1. Ar prašyme išduoti statybą leidžiantį dokumentą nurodytas statytojas atitinka Statybos įstatyme nustatytus reikalavimus statytojui;
2. Ar projekto sprendinių, susijusių su norminiais atstumais tarp statinių, tarp statinių ir sklypų ribų, atitiktis teisės aktų reikalavimams;
3. Ar nėra juridinių faktų, kurie ribotų statybos galimybes ir pažeistų trečiųjų asmenų interesus;
4. Ar projektui pritarė visi privalėję jį patikrinti subjektai;
5. Ar pateikta skaitmeninė projekto laikmena atitinka nustatytus reikalavimus;
6. Ar projektą pasirašę asmenys turėjo teisę rengti ir pasirašyti projektą (jo dalis);
7. Ar pateikti visi privalomi pateikti dokumentai;
8. Ar projekto sprendiniai neprieštarauja teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams;
9. Ar projektas atitinka nustatytus specialiuosius architektūros reikalavimus;
10. Ar projekto sprendiniai atitinka numatomą statinio paskirtį;
11. Ar projekto sprendiniai atitinka projekte nurodytą statybos rūšį ir statinio kategoriją;
12. Sklypo sutvarkymo ir architektūros dalių sprendinių atitiktis nustatytiems reikalavimams;
13. Ar projektas parengtas pagal statybos techninio reglamento STR 1.05.06:2010 „Statinio projektavimas“ nustatytą tvarką;
14. Ar projektas atitinka savivaldybės specialiųjų planų reikalavimus;
15. Ar dėl statytojo planuojamos vykdyti ar vykdomos ūkinės veiklos nustatyta sanitarinė apsaugos zona; ar dėl sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo statytojo žemės sklypui, gretimoms žemės sklypams taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą;

16. ar statinio projektuotojas apsidraudęs civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu;

17. ar techninio projekto sprendiniuose numatyta susidarysiančio įvairių rūšių statybinių atliekų tvarkymo būdai, panaudojimo statybvietėje sąlygos pagal Statybinių atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimus.

Tik jeigu projektas atitinka visus šiuos reikalavimus, statybos leidimas gali būti išduodamas. Kaip buvo minėta, be savivaldybės administracijos, dar ir kiti subjektai tikrina projektą ir išreiškia pritarimą arba ne. Tiek ir savivaldybės administracijai, tiek ir kitam subjektui, kuriam pagal kompetenciją būtina įvertinti projektą, nepritarus projektui, IS „Infostatyba“ paskelbiami nepritarimo motyvai, nurodant konkrečius Statybos įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų pažeidimus. Tai viena iš būtinųjų sąlygų, kad visi atmetimai neišduoti statybos leidimo privalo būti pagrįsti įstatymo normomis ir motyvuoti. Šis saugiklis apsaugo asmenis, teikiančius projektus nuo tikrinančių asmenų piktnaudžiavimo. Taip pat pažymėtina, kad Reglamento 14 punkte numatoma dar viena apsaugos priemonė apsauganti asmenis, t. y.: „tikrinant projektą pagal antrą kartą pakartotinai pateiktą prašymą išduoti statybą leidžiantį dokumentą, projektą tikrinančio subjekto nepritarimas projektui laikomas nepagrįstu, jei tokio nepritarimo motyvu nurodomos naujos, po ankstesnių patikrinimų nepateiktos, pastabos.“ Visa tai mažina korupcijos galimybes subjektams, tikrinantiems projektus, taip nesuteikiant jokių galimybių neišduoti leidimo, jeigu tam nėra jokių kliūčių. Visos anksčiau minėtos procedūros statybos leidimui gauti, turi būti įvykdytos per terminus numatytus, Statybos įstatymo 23 straipsnio 21 dalyje. Minėtame straipsnyje numatomi tokie terminai leidimui išduoti – 45 darbo dienos leidimams statyti naują ar rekonstruoti ypatingą statinį; 30 darbo dienų leidimams statyti naują ar rekonstruoti neypatingą statinį, rašytinis pritarimas ypatingo statinio kapitalinio remonto projektui; 10 darbo dienų – leidimas tęsti sustabdytą statybą. Visos procedūros išsamiai ir aiškiai yra išdėstytos, jų taikymas įmanomas.

Alytaus rajono savivaldybės administracijos Architekto skyriaus darbuotojai išduodami leidimus laikosi aprašytų teisės aktų procedūrų. Gavę visus reikiamus dokumentus iš pareiškėjų juos užregistruoja ir, jeigu dokumentai gauti ne elektroninėmis ryšio priemonėmis, juos įkelia į IS „Infostatyba“. Tada paskelbia subjektus, kurie pagal savo kompetenciją tikrina, ar pateiktas projektas atitinka teisės aktų keliamus reikalavimus ir pritaria arba motyvuotai atmets projektą. Patys valstybės tarnautojai įvertina pagal Reglamento 9 priedo kompetenciją projektą ir neradę trūkumų ar neatitikimų išduoda leidimą. Statybą leidžiantį dokumentą išduoda ir pasirašo Architekto skyriaus vedėjas (jam nesant Architekto skyriaus vyriausiasis specialistas, kuriam pagal pareigybės aprašymą pavesta vykdyti vedėjo funkcijas). Iš viso Alytaus rajono savivaldybės administracija tiriamuoju laikotarpiu išdavė 114 statybos leidimų. Atrankos būdu patikrinus 3 statybą leidžiančių dokumentų procedūras, matyti, kad valstybės tarnautojai laikosi teisės aktuose nustatytos procedūros, viską vykdo per IS „Infostatyba“, paskiria subjektus, kurie pagal kompetenciją patikrina projektus, patys pagal savo kompetenciją patikrina projekto atitikimą teisės aktams. Visa tai įvertinę ir nepažeisdami Statybos įstatyme numatytų terminų išduoda statybos leidimus pareiškėjams, kuriuos pasirašo Architekto skyriaus vedėjas. Kaip pažymi, patys valstybės tarnautojai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorinių planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija), teikia privalomus nurodymus pateikti visus dokumentus susijusius su statybą leidžiančio dokumento išdavimu. Taip pasirinktinai patikrinami Alytaus rajono savivaldybės administracijos išduoti statybos leidimai. Inspekcija tikrina Teritorinių planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nurodytas aplinkybes (jų yra 15) ir įvertina, ar statybos leidimai išduoti pagrįstai, laikantis teisės aktų reikalavimų ir terminų. Iš viso Inspekcija per tiriamąjį laikotarpį patikrino 10 išduotų leidimų procedūras ir esminių trūkumų nenustatė.

Atsižvelgiant į išdėstytus faktus galima daryti išvadą, kad galiojantis teisinis reglamentavimas ir procedūros sumažina korupcijos pasireiškimo galimybes.

Statybos įstatymo 42 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatyta, kad statinių naudojimo priežiūrą (išskyrus susisiekiimo komunikacijų ir su jomis susijusių kitų inžinerinių statinių, taip pat hidrotechnikos statinių Baltijos jūroje ir vidaus vandens telkiniuose) vykdo savivaldybių administracijos.

Įgyvendinant Statybos įstatymu pavestą funkciją Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2014-12-31 įsakymu Nr. D1-925 patvirtino Ūkio skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašyme (toliau – pareigybės aprašymas) yra numatyta:

1. Šias pareigas einantis valstybės tarnautojas vykdo funkcijas specialiose darbuotojų saugos, priešgaisrinės saugos administravimo, statinių naudojimo priežiūros srityse (pareigybės aprašymo 5 punktas).

2. Vykdo statinių naudojimo priežiūrą, kontroliuoja, kad statiniai nebūtų naudojimo ne pagal paskirtį, išskyrus statinius, kurių naudojimo pagal paskirtį priežiūra priskirta kitoms valstybės institucijoms, imasi priemonių, susijusių su administracinės atsakomybės taikymu šioje srityje neperžengiant Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse numatytų ribų ir pagal Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus išduotame įgaliojime apibrėžtų įgaliojimų apimtį ir ribas (pareigybės aprašymo 13.11 punktas).

3. Kontroliuoja, kad būtų vykdomi statinių naudojimo priežiūrą atliekančių pareigūnų teisėti nurodymai, kad nebūtų kliudoma statinių naudojimo priežiūrą atliekantiems pareigūnams atlikti savo pareigas ir nebūtų jų atžvilgiu elgiamasi įžeidžiančiai, įžūliai, provokuojančiai (pareigybės aprašymo 13.13 punktas).

Iš šių dokumentų matyti, kad Ūkio skyriaus specialistas (toliau – specialistas) įgyvendina statinių naudojimo priežiūros procedūras ir vykdymo kontrolę. Atliekamos statinių naudojimo priežiūros (toliau – priežiūra) tvarką, reikalingų dokumentų formas ir informacijos apie atliktą priežiūrą teikimo tvarką specialistas vykdo vadovaudamasis statybos įstatymu ir Statybos techniniu Reglamentu STR 1.12.08:2010 „Statinių naudojimo priežiūros tvarkos aprašas“ (toliau – Tvarkos aprašas). Vadovaudamasis Tvarkos aprašu Alytaus rajono administracijos direktorius, atsižvelgdamas į prižiūrėtinų statinių teritorinį išdėstymą ir naudojimo paskirtį, sudaro statinių, kurių priežiūra bus atlikta, naudotojų sąrašą. Nesudėtingų statinių naudotojai į šį sąrašą neįrašomi. Visą informaciją apie naujų statinių statybos užbaigimą pateikiama Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ arba tokią informaciją pateikia inspekcija. Po sąrašų sudarymo nustatomas priežiūros patikrinimų dažnumas, kiek kartų bus tikrinama statiniai. Taip pat savivaldybės administracija aprūpina specialistą priežiūrai atlikti reikalingų dokumentų blankais ir kitomis techninėmis priemonėmis. Specialistas statinių (jo dalių) priežiūrą atlieka vietoje. Ne rečiau kaip vieną kartą per metus jis tikrina ypatingų statinių, kurių požymiai apibrėžti Statybos techniniame reglamente STR 1.01.06:2002 „Ypatingi statiniai“ ir daugiabučių gyvenamųjų namų, kurių aukštingumas iki 5 aukštų imtinai, o kitų statinių patikrinimus atlieka priklausomai nuo turimų duomenų ar informacijos apie statinio techninę būklę ir įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų laikymąsi naudojant šį statinį. Tvarkos aprašo 10 punkte numatyta, kad specialistas gali atlikti neplaninius patikrinimus, jeigu tokį sprendimą priėmė administracijos direktorius. Toks sprendimas įforminamas raštu išleidžiant įsakymą ar pavedant atlikti tokį patikrinimą. Taip pat patikrinimas atliekamas neatidėliotinai, jeigu įvyko naudojamo statinio avarija ar yra nustatyta jos grėsmė, pastebėtos statinio deformacijos, yra prielaidų, kad stichinių nelaimių ar kitų ekstremalių situacijų metu pažeisti esminiai statinio reikalavimai, nustatyti Lietuvos Respublikos statybos įstatyme. Atliekant patikrinimą gavus skundą, pažymėtina, kad Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktorius 2015-05-14 įsakymu Nr. D1-318 „Dėl privačių apleistų statinių būklės nustatymo komisijos sudarymo“ yra sudaręs komisiją, kuri ir tikrina skunde nurodytas aplinkybes. Tai suteikia skaidrumo ir išsamumo, kadangi komisijos sudėtyje yra ne tik Ūkio skyriaus specialistas, kuris atlieka eilinius patikrinimus, bet ir Alytaus rajono savivaldybės administracijos Architekto skyriaus vedėjas, Teisės skyriaus vyriausiasis specialistas, Ekonomikos skyriaus vyriausiasis specialistas, Komunalinio ūkio skyriaus vyriausiasis specialistas ir seniūnijos, kurios teritorijoje yra statinys, seniūnas. Visi šie specialistai, turintys specialiųjų žinių, užtikrina, kad skundas kuo skubiau ir teisingai būtų išnagrinėtas. Kaip ir minėta tai padidina skaidrumą, nes sprendimą dėl skundo aplinkybių pagrįstumo ar ne priima ne vienas asmuo, o visa komisija. Visais šiais aprašytais būdais užtikrinama, kad statinių priežiūra vyktų nepertraukiamai, nebūtų sukelta grėsmė gyventojams ir aplinkai. Kiekvienu atveju specialistas apie numatomą statinio techninės priežiūros patikrinimą iš anksto raštu praneša statinio naudotojui, kad užtikrintų jo dalyvavimą vykdant pastato būklės tikrinimą. Taip užtikrinama, kad nebūtų pažeistos

statinio naudotojo teisės, pats galėtų duoti paaiškinimus ar suteikti kitą informaciją, reikšmingą atliekant statinio naudojimo priežiūrą.

Vadovaudamasis Tvarkos aprašo 12 punktu specialistas, tikrindamas statinių naudotojo atliekamą statinių techninę priežiūrą, privalo: paprašyti pateikti statinio techninei priežiūrai reikalingus dokumentus, kai jie yra privalomi, tarp jų: 1. statinio techninį pasą (ar techninės apskaitos kortelę), pastato techninį-energetinį pasą, statinio techninės priežiūros žurnalą, statinio periodinių ir specialiųjų apžiūrų aktus, statinio tyrimų ir auditų (jei jų buvo) išvadas; 2. statinio projektą; 3. kadastrinių duomenų bylą; 4. statinio energetinio naudingumo sertifikata; 5. bendraturčių jungtinės veiklos sutartį dėl statinio valdymo ir naudojimo, jeigu statinys turi daugiau negu vieną savininką.

Specialistas atlikdamas priežiūrą patikrina: 1. ar statinio techniniame pase (techninės apskaitos kortelėje), pastato techniniame-energetiniame pase yra padaryti statinio techninių, ekonominių, konstruktyvinių ir energetinių charakteristikų pakeitimai po statinio kapitalinio remonto ar rekonstravimo (jei tokie darbai buvo vykdomi); 2. ar laiku ir išsamiai pildomas statinio techninės priežiūros žurnalas; 3. ar atliekamos statinio periodinės ir specialiosios apžiūros; 4. ar įvykdyti statinio techninės priežiūros žurnale įrašyti reikalavimai. Apžiūrėdamas statinį (jo dalį) vietoje nustato: 1. ar statinys naudojamas pagal paskirtį; 2. ar nevykdomi statinyje statybos darbai be statybą leidžiančių dokumentų, jei juos turėti privaloma. Nustačius, kad statinyje vykdomi statybos darbai be statybą leidžiančių dokumentų, praneša inspekcijai; 3. ar statinį naudojant laikomasi statinio projekte numatytų reikalavimų; 4. padaryti išvadas apie statinio techninę būklę ir jo techninę priežiūrą.

Atlikęs aukščiau nurodytas procedūras specialistas surašo statinio techninės priežiūros patikrinimo aktą ir 1 jo egzempliorių įteikia (jeigu asmuo nedalyvavo patikrinime, tada patikrinimo aktas nusiunčiamas paštu) statinio naudotojui arba techniniam prižiūrėtojui, kitą egzempliorių saugo laikydamasis teisės aktų reikalavimų, reglamentuojančių dokumentų archyvavimą. Radęs trūkumų nustato reikalavimus, kuriuos statinio naudotojas privalo pašalinti. Baigęs visas procedūras specialistas statinio techninės priežiūros žurnale ir prižiūrimų naudojamų statinių naudotojų sąrašą pažymi apie atliktą statinio techninės priežiūros patikrinimą ir apie patikrinimo išvadas bei reikalavimus informuoja raštu statinio naudotoją ir statinio savininką (kai naudotojas nėra statinio savininkas). Jeigu buvo nustatyta trūkumų, specialistas nustato terminą trūkumams pašalinti ir kontroliuoja statinio techninės priežiūros patikrinimo akte įrašytų reikalavimų įvykdymą. Nevykdydamas specialisto suformuluotų reikalavimų, statinio naudotojas baudžiamas Administracinių teisės pažeidimų kodekso nustatyta tvarka. Per tiriamąjį laikotarpį specialistas atliko 143 patikrinimus. Atsižvelgiant į minėtas procedūras darytina išvada, kad teisės aktai išsamiai reglamentuoja statinių naudojimo priežiūrą ir kontrolę.

Savivaldybės administracija nevykdo funkcijų, susijusių su įmokų sumokėjimu, už savavališkos statybos įteisinimą. Tai atlieka Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, kuri atlieka funkcijas ir procedūras susijusias su savavališkos statybos įteisinimu ir asmenys norintys įteisinti savavališką statybą kreipiasi į inspekciją, kuri nurodo kokius veiksmus atlikti ir ką daryti. Asmuo į savivaldybės administraciją kreipiasi tik tada, kai jau yra sumokėjęs baudą už savavališkos statybos faktą ir prie prašymo išduoti leidimą tokiai statybai prideda tai patvirtinantį dokumentą (kvitą ar pan.). Taigi pridėjus kvitą prie visų dokumentų, kurie reikalingi leidimui išduoti, visa procedūra yra analogiška, kaip jau aprašyta šioje išvadoje.

Vadovaujantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad tiriamuose skyriuose korupcijos pasireiškimo tikimybė egzistuoja, bet yra valdoma. Visos procedūros vykdomos teisės aktų nustatyta tvarka ir procedūromis. Nors Architekto skyriaus vedėjas pasirašo ir išduoda statybą leidžiantį dokumentą, bet pažymėtina, kad pagal reglamentą procedūroje dalyvauja ir kitų institucijų subjektai, kurie taip pat vertina projekto atitikimą reikalavimams, be to, ir Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos tikrina išduotus leidimus, todėl visa tai padidina kontrolę ir nesukuria prielaidų korupcijai atsirasti. Taip pat pažymėtina, kad visos procedūros vyksta IS „Infostatyba“, kurioje fiksuojama kiekvienas valstybės tarnautojo žingsnis ir kiekvienas sprendimas, visa tai neleidžia piktnaudžiauti tarnybine padėtimi, nes viskas yra fiksuojama ir lengvai pasiekama kontrolės institucijoms. Ūkio skyriaus specialisto veikla vykdoma

statinių priežiūrą yra kontroliuojama, kadangi specialistas yra atskaitingas administracijos direktoriui, be kita ko direktorius tvirtina sąrašus statinių, kurių priežiūrą reikia atlikti. Be to, nagrinėjant asmenų skundus, kaip vykdoma statinių priežiūra, vertina komisija, Visa tai užtikrina, kad Ūkio skyriaus specialistas nepriima sprendimų savarankiškai, vienašališkai.

Vertinant šias veiklas, nenustatyta, kad Alytaus rajono savivaldybės administracijos Architekto skyriaus ir Ūkio skyriaus valstybės tarnautojai vykdydami šias funkcijas būtų padarę korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas. 2015-01-01–2015-09-01 laikotarpiu korupcinio pobūdžio neteisėtų veikų vidaus teisės aktais neužfiksuota. Taip pat Alytaus rajono savivaldybės administracijoje nebuvo gauta pranešimų dėl valstybės tarnautojų atliekamų procesų vilkinimo priimant sprendimus ar atliekant patikrinimus.

Architekto skyriaus ir Ūkio skyriaus valstybės tarnautojams suteiktos teisės ir nustatytos pareigos apibrėžtos norminiais teisės aktais, skyrių veiklos nuostatais ir valstybės tarnautojų pareigybių aprašymais. Valstybės tarnautojai, atlikdami jų kompetencijai paskirtas funkcijas, vadovaujasi valstybės tarnautojų veiklos etikos principais, norminiais teisės aktais, Alytaus rajono savivaldybės tarybos sprendimais, administracijos direktoriaus įsakymais, kitais jų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais. Valstybės tarnautojai jų kompetencijai priskirtas funkcijas atlieka laiku ir pareigingai.

Korupcijos pasireiškimo tikimybę labiausiai gali sąlygoti žmogiškasis faktorius arba neapdairumas. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad teisės aktai, reglamentuojantys Architekto skyriaus ir Ūkio skyriaus veiklą nagrinėtose srityse, pakankamai išsamiai ir aiškiai reglamentuoja procedūras, sprendimo priėmimo ir veiksmų atlikimo tvarką, yra nustatyti sprendimo priėmimo kriterijai ir terminai, sprendimus priimančios subjektai ir jų įgaliojimai, visada skubiai reaguojama į pastebėtus veiklos trūkumus ir pasikeitusius teisės aktus, kurie pabrėžtina, šiose srityje keičiasi gana dažnai.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Alytaus rajono savivaldybės administracijoje pradėjo veikti „vieno langelio“ principas, kuris mažina galimybes korupcijai pasireikšti, kadangi specialistų ir gyventojų tiesioginis kontaktas ir galimybės specialistui daryti poveikį yra minimalūs. Visi dokumentai, visos administracinės paslaugos ir konsultacijos yra teikiamos vienoje vietoje.

IŠVADA. Šiuo metu Architekto skyriuje ir Ūkio skyriuje korupcijos pasireiškimo tikimybė yra minimali, visos procedūros atliekamos laikantis teisės aktų reikalavimų.

Siekdami užkirsti kelią korupcijos pasireiškimo tikimybei, teikiame šiuos pasiūlymus:

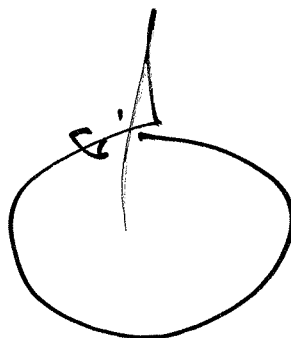
1. Užtikrinti, kad keičiantis teisiniam reguliavimui, visos procedūros susijusios su statybą leidžiančių dokumentų išdavimu ir statinių priežiūros naudojimo priežiūra, būtų vykdomas aktualia teisės aktų redakcija.

2. Užtikrinti, kad pasikeitus teisiniam reguliavimui, laiku būtų patikslinti administracijos skyrių nuostatai ir valstybės tarnautojų pareigybių aprašymai.

3. Nuolat peržiūrėti savivaldybės administracijos kompetencijai priklausančias veiklos sritis, stengiantis šalinti prielaidas korupcijai atsirasti ir plisti savivaldybėje.

4. Užtikrinti, kad nepažeidžiant terminų ir procedūrų būtų vykdomo Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos privalomieji nurodymai.

Savivaldybės meras

Algirdas Vrubliauskas